

Kees van der Spek

**Achter de schermen bij
Oplichters
in het buitenland**

De Fontein

Inhoud

<i>Voorwoord</i>	9
------------------------	---

Azië

Maleisië	15
Vietnam	29
Indonesië	45
Cambodja	51
Thailand	65
Filipijnen	83
Tokio	89
Hong Kong	91
Shanghai	93
Antalya	95

Europa

Frankrijk	99
Griekenland	111
Turkije	119
Boedapest	137
Boekarest	141
Praag	143
Barcelona	145

Afrika

Tunesië	149
Gambia	161
Marrakesh	177

Noord- en Zuid-Amerika

Brazilië	181
Mexico	187
Jamaica	197
Cuba	213
Las Vegas	217
Buenos Aires	219

Voorwoord

Op de bonnefooi met een camera op pad, dat is in de televisiewereld een zeer ongebruikelijke manier van werken, omdat het zo extreem risicovol is. *Oplichters in het buitenland* is elke reis een sprong in het diepe.

Puur op gevoel stellen we aan het begin van iedere nieuwe reeks een lijst samen van bestemmingen die in aanmerking komen voor het programma. Natuurlijk wordt er vervolgens door de redactie via internet en slachtoffers zo goed mogelijk gerechercheerd naar de lokale *scams*, maar erheen gaan blijft telkens een ongewisse onderneming. Je kunt immers geen afspraken maken met oplichters, want dan is het niet meer echt. Ze moeten er maar net zijn... en ze moeten maar net mij uit de meute toeristen pikken.

We zorgen altijd dat we zeven dagen ter plekke zijn. Inclusief reisdagen ben je dus negen dagen van thuis. In die week dienen we voldoende materiaal te scoren om een hele uitzending mee te kunnen vullen. Soms is het na één dag al bingo, en soms loop je je helemaal het schompes door een hete, verre stad en haal je de buit pas op dag zeven binnen. Dat is het risico van een écht realityprogramma.

Het is tegen alle wetten van de logica in elke keer gelukt. Zesentwintig maal op rij.

We reizen altijd maar met z'n drieën. Marijke, mijn steun en toeverlaat, en Joep of Marco. Zij zijn de cameramannen die om beurten meegaan. Mijn helden.

We arriveren ongeveer tegelijkertijd met de taxi op Schiphol. In de vertrekhal geven we elkaar een dikke knuffel. We kijken elkaar even aan met een glinstering in onze ogen en roepen dan in koor: ‘Waar zullen we vandaag op vakantie heen gaan?’

Na het inchecken drinken we nog een kop koffie. Als de waarschuwing ‘mind your step’ aan het einde van de loopband naar de gate klinkt, begint het nieuwe avontuur.

Ik heb met voorsprong de mooiste baan van de wereld. En wanneer ik zo meteen (echt) oud ben en mijn kleinkinderen zitten voor ’t knappend haardvuur om me heen, dan heb ik ze heel veel te vertellen:

Hoe opa in Shanghai werd gegijzeld.

Over die keer in Jamaica toen hij iemand omkocht om een geheime wietplantage in de bergen te mogen zien.

Of over de dag dat hij in de sloppenwijken van Rio de Janeiro via allerlei duistere steegjes in het huis van een echte *bichero*, een lokale maffiabaas, terechtkwam.

Ook kan opa Kees uren doorgaan over de geheimen van Istanbul, de linke timeshare-handelaars op Bali en de schaars geklede dames die hem op een goede dag hebben gedrogeerd in een kroeg in Kuala Lumpur.

Ik heb nog geen kleinkinderen, maar mijn vier zonen weten wat mijn devies is: beleef avonturen. Ga op reis. Spaar niet te veel voor later, maar gebruik het geld liever nu om de wereld te verkennen. Reizen, ontdekken, avonturen. Draal niet. Ga!

‘Maar je wordt toch overal opgelicht?’ vragen mensen zich vaak af als ik mijn reislust en mijn hang naar avontuur weer eens aan iemand probeer op te dringen.

Klopt helemaal.

Toeristenoplichting is een omvangrijke industrie. En dat is meer dan logisch, want er valt flink geld te verdienen aan de hordes vakantiegangers die samendrommen bij de Sint-Pieter in Rome, de Golden Boeddha in Bangkok of op The Strip in Las Vegas.

Toeristen bezitten zonder uitzondering geld, anders konden ze de hele trip erheen immers niet maken.

Toeristen zijn doorgaans argeloos. Ze hebben een zeker laissez faire, laissez passer over zich. Ze zijn niet op hun hoede. Ze kunnen na een jaar ploeteren onder een tl-buis op een kantoorverdieping in Bussum, eindelijk in Cancun de teugels laten vieren.

Toeristen zijn wereldvreemd op de plek waar ze belanden. Ze zijn er niet thuis en staan daardoor automatisch op achterstand bij het lokale oplichtersgilde.

Argeloos zijn ze, onwetend en met een volle portemonnee.

Toeristen zijn dé ideale prooi.

Moeten we dan maar niet meer gaan reizen en net als Godfried Bomans' oom Jaap stiekem in Nederland blijven?

Als oom Jaap op reis ging, deed hij het volgende: hij kocht in een winkeltje in Haarlem honderd ansichtkaarten, waarop moeilijk bereikbare stukjes van de aardbol waren afgebeeld: de top van de Vesuvius, de hellingen van de St Gotthard of een fijn puntje in de Pyreneeën. Op de achterkant schreef hij honderdmaal dezelfde mededeling: 't Was een hele klim, maar ik heb doorgezet. Wie niet waagt, die wint niet. Jullie hebben 't maar makkelijk! Alles thuis goed? Jaap. (...) Oom Jaap echter zat in Helmond, waar hij met een andere nietsnut zijn vakantie al biljartend doorbracht. De ansichtkaarten stuurde hij naar een vriend in Milaan of IJsland die ze daar in partijtjes van twintig op de bus deed.

In *De kunst van het reizen* steekt Bomans aldus pagina's lang de draak met mensen die van reizen houden. Ze moeten worden als oom Jaap, vindt hij.

Ik ben gek op Bomans en ik weet dat hij hier helemaal niets van meende. Het is scherts. Bomans heeft zelf namelijk juist

heel erg veel gereisd en is daar een rijker mens van geworden.

En zo hoort het ook. Laat je nooit afschrikken door verhalen over geldklopperij en oplichting in verre, vreemde landen. Zie deze verhalen juist als een waardevolle aanvulling en blijf vooral gáán. Ontdek alle uithoeken van de wereld, kom in contact met interessante culturen en word een rijker mens. Net als Bomans.

Maar... blijf altijd op je hoede, want oplichters loeren overal.

De afgelopen vier jaar hebben mijn collega's en ik als 'oplichtingsdeskundigen' zesentwintig bestemmingen onder de loep genomen. In tegenstelling tot iedere andere toerist hadden wij nauwelijks oog voor die mooie kathedraal, dat bijzondere museum of dat historische plein. Wij keken perifeer en loerden voortdurend op 'mannetjes' die op hun beurt weer op toeristen loerden. In zesentwintig landen hebben wij na een week intensief loeren – en onszelf willoos als prooi beschikbaar stellen – elke keer 'de stad gekraakt', zoals wij dat niet zonder trots noemen. Na het lezen van onze avonturen zal niemand zich er meer laten oplichten.

Azië

Als het gaat om oplichting van toeristen zijn Aziaten verreweg het creatiefst. In steden als Bangkok, Kuala Lumpur en Manilla kun je zelfs spreken van een goed geoliede industrie. De oplichters daar bedienen zich vaak van behoorlijk doordachte trucs, waarbij de toerist eerst wordt ingelijfd in de familie- of vriendenkring en dan bijvoorbeeld op listige wijze wordt gedrogeerd alvorens te worden bestolen.

Berucht is de fascinerende *blackjack*-scam, die in zwang is in geheel Zuidoost-Azië. Hier besteden we uitgebreid aandacht aan in dit boek.

Ook het trainen van apen om portemonnees van reizigers te stelen op Bali getuigt van raffinement. Aziaten steken van alle volken de meeste tijd in hun trucs. Niet zelden word je als toerist (met name alleenreizende backpackers) meegelokt in een avontuur dat makkelijk een hele dag kan duren... om er dan achter te komen dat al je geld weg is.

Maleisië

Kuala Lumpur is niet wat het lijkt

NICHT ZU VERKAUFEN. NOT FOR SALE. (THIS IS MY PET NOT FOR EATING.) Staat er met blauwe stift geschreven op een papiertje boven een kooitje met een zwart-wit gevlekte poes erin. Ik loop door Chinatown in Kuala Lumpur, de hoofdstad van Maleisië. Het is *by far* de meest aangeharkte stad in de regio. Alles keurig. Zo ook Chinatown. Kom er maar eens om: een Chinatown in Zuidoost-Azië waar je kattenliefhebbers hebt zoals bij ons. Dus gewoon iemand die een kat heeft om hem te aaien in plaats van te wokken.

En er is meer anders in KL. (Zo noem je Kuala Lumpur als insider. Op z'n Engels 'Kee El'.) Ons hotel bijvoorbeeld. Een net hotel met een lunchroom eronder. Je kunt er ook ontbijten. Op enkele foto's staan de gerechten afgebeeld. Ik wees gisteren een omelet aan. Dat kreeg ik niet. Ik kreeg twee rauwe eieren in een kommetje met wat ketjap geserveerd. Om door elkaar te roeren. Als ontbijt. Naast het hotel zit een verfwinkel met een groot bord op de stoep: TALENS, KUNSTSCHILDERVERVEN. TALENS & ZOON N.V. APELDOORN.

Zo zie je maar: KL is niet direct wat je ervan verwacht. En hier ben ik nu door Chinatown aan het lopen om te worden opgelicht. Soms lees ik berichtjes van reaguurders die mij stom vinden. Ze zeggen dan zoiets als: 'Wat een sukkel, die Van der Spek. Hij reist zo veel, dat je daar dan nog intrapt.' Dit zijn mensen die het concept van het programma niet begrijpen. Ik wil worden opge-

licht, daarom doe ik inderdaad zo stom mogelijk. Ik zeg expres tegen iedereen op straat die me aanspreekt 'ja' en loop dan mee, als een mak schaap naar de slachtbank. In de hoop dat me iets redelijk ergs overkomt. Dus: ik ben niet stom. Ik doe stom. Bewust.

Een louche gids

Cameraman Joep en collega Marijke zitten in mijn kielzog. Ze zijn mijn rotsen in de branding, maar ik mag ze niet aanspreken. Ik moet zelfs oogcontact vermijden. Want als oplichters in de smiezen krijgen dat ik niet alleen ben, dan is het spel over. Zo zien we het ook echt, als een spel.

Een minuut of tien geleden zijn we de hotellobby uitgewandeld. Bij de deur voor vertrek knip ik altijd overal ter wereld met mijn vingers en zeg: 'Vanaf nu kennen we elkaar niet meer.' Dit is een vast ritueel. Zonder om te kijken loop ik dan de straat in, wetend dat mijn twee beschermengelen in de buurt zijn. Ze spelen een stelletje en letten intussen met een scheef oog op mij. En als ik word aangesproken of meegelokt, dan proberen ze me zo onopvallend mogelijk te filmen.

Chinatown KL staat in de reisguiden te boek als behoorlijk gevaarlijk. Het is niet erg groot. Goedbeschouwd beslaat het amper een stratenblok, grenzend aan Central Market. De hoofdingang wordt gevormd door een pagode boven Petalingstreet. Het is er de hele dag een drukte van belang. In de avond is er markt. Maar erg gevaarlijk? Ik zie het nog niet echt.

Om de hoek, net buiten Chinatown, kijk ik achterom. Ik zie Marijke en Joep niet. Dat is altijd een beetje balen. Marijke heeft een oortje – zogenaamd van haar mp3-speler – en kan mij horen. Ik roep iets in de lucht. Ik denk dat ze te ver weg is. Het bereik van die dingen is hooguit dertig meter. Dan pak ik m'n telefoon en bel 'Marijke Buitenland'. Dat is haar nummer van het buiten-

landmobieltje dat we altijd meenemen, met een speciaal abonnement. Dit is een dingetje van de afdeling Productie in Amsterdam. Schijnt veel goedkoper te zijn. Marijke neemt niet op. Dan bel ik 'Joep Buitenland'.

'Marijke werd net aangesproken door een enge gast. Kunnen we misschien wat mee. We komen naar je toe,' zegt de cameraman, die probeert de opwinding in zijn stem te onderdrukken. Joep is namelijk Mister Cool.

Dit gebeurt wel vaker. Ons doel is natuurlijk laten zien hoe oplichters te werk gaan doordat ik mijzelf laat oplichten. Maar soms blijken ook mijn volgers prooi. Joep was even snel water gaan halen bij een kraampje en Marijke stond zodoende alleen op straat te wachten. Een man op een brommer stopte naast haar en vroeg of ze alleen was. (Dat is al geen beste eerste vraag.) Daarna stelde hij haar voor om haar de stad te laten zien. Achterop zijn brommer. De man rook erg uit zijn mond. Marijke had – heel slim – gezegd dat ze onderweg was naar haar hotel, maar dat ze over een uurtje weer op dezelfde plek zou zijn. En dan zag ze wel wat ze deed.

Dit kon inderdaad weleens een onderwerp voor het programma worden. Goed dat Marijke niet meteen hapte, want zowel Joep als ik was haar dan kwijt geweest. Dat zou veel te gevaarlijk zijn en ook niet onbelangrijk, dan hadden we niets op beeld. We gaan snel terug naar ons hotel om de batterijen van de verborgen camera's te verwisselen. Met nieuwe batterijen kun je namelijk weer vier uur vooruit. Er is na het verversen van de batterijen nog genoeg tijd over voor *kopi*. Want zo schrijven ze koffie in het lunchtentje naast ons hotel. In heel Maleisië trouwens. Op dit soort momenten spiegel ik mezelf graag de ideale loop van de komende gebeurtenissen voor:

Dat Marijke zo wordt aangesproken en bij de man achterop stapt. Dat Joep en ik dit alles vanuit een taxi perfect vastleggen. Dat de brommer met Marijke wegrijdt en dat onze taxi geruis-

loos de achtervolging inzet. Ook nu weer wordt alles duidelijk in beeld gebracht. Dat de chauffeur van onze taxi ons even later waarschuwt dat we een heel erg gevaarlijke wijk in rijden. Eentje waar westerlingen niet veilig over straat kunnen. Ook niet overdag. Dat we het tweetal toch blijven volgen. Het wordt al avond.

Dat de brommer na een uur stopt voor een luxe villa aan de rand van de gevaarlijke buurt. Dat een elektrisch hek opengaat en er een Chinese slangenkop met bleek, pokdalig gezicht in een zijden maatpak komt aanlopen, geflankeerd door twee bodyguards met aan de riem rukkende dobermanns. Dat Marijke mee moet. Dat ik dan met een in Chinatown aangeschafte taser in mijn hand uit de taxi stap en de man dreigend met luide stem sommeer mijn medewerker direct te laten gaan. Ze staat immers op het punt om als seksslaaf te worden verkocht.

Dat dit hele tafereel door Joep weergaloos in beeld gebracht wordt. De slangenkop en zijn bodyguards zijn totaal verbijsterd. Nooit eerder heeft iemand tegen de maffiabaas zijn stem durven te verheffen. In de verwarring zet Marijke het op een lopen. De dobermanns worden losgelaten, maar Marijke is net op tijd bij onze taxi. Onze chauffeur scheurt vol gas weg, en voor de misdadigers in hun auto kunnen stappen zijn wij de hoek al om. We melden ons bij een politiebureau en de hele bende wordt diezelfde avond voor onze ogen opgerold. Een dozijn gevangenen toeristen wordt bevrijd. In vieze en gescheurde kleding lopen ze wankelend en huilend van geluk hun vrijheid tegemoet. We zijn helden. Daar komt de satellietwagen van CNN.

Het uur is nu bijna voorbij en de tweede kop kopi is op. We gaan naar de straathoek waar Marijke een halve afspraak heeft met de man. We realiseren ons dat het geen optie is om Marijke achterop die brommer mee te laten gaan. In tegenstelling tot mijn fantasie, zullen we haar in het echte leven onherroepelijk kwijt-raken in het chaotische verkeer.

Joep en ik kiezen los van elkaar positie. Ook nu mogen we niet gekoppeld worden, want mogelijke oplichters zullen ons dan kunnen linken als we later die week in de oude samenstelling weer ons rondje doen.

Marijke staat nog geen kwartier op de straathoek waar ze werd aangesproken, met een flesje water in haar hand en turend in een *Lonely Planet*, als de man met de mufte adem ten tonele verschijnt. We hebben van zender gewisseld en ik hoor in mijn oortje dat hij iets aan haar vraagt. Dan sterft het geluid weg in een langzaam toenemend gekraak en gesis. Shit! Dat zul je altijd zien: storing op de zender.

Het lijkt erop dat de man akkoord gaat met een rondleiding te voet, want ik zie hoe hij z'n brommer parkeert en Marijke meeneemt over het zebrapad tegenover winkelcentrum Kota Raya, naast Chinatown. Dan pakt hij Marijkes hand. Ik ben ze kwijt. Joep staat verderop en gebaart dat hij ook geen zicht meer heeft. Heel frustrerend dit. Ik bel Joep en we besluiten op de gok maar Chinatown in te lopen. Dat is waar je als dubieuze gids vanaf deze plek je willoze slachtoffer naartoe brengt, lijkt ons.

Opeens hoor ik dat mijn oortje weer bereik heeft. Ze zijn inderdaad in Chinatown. Ik hoor Marijkes stem en die van de gids. Maar ik kan er niks van verstaan. Het klinkt wel een beetje opgewonden allemaal. Ik ben er niet gerust op. Hoe konden we haar nou zo snel uit het oog verliezen? Joep en ik lopen nu twee meter achter elkaar en wurmen ons door de massa's Chinezen, kraampjes en toeristen. Ik voel een lichte paniek opkomen. Wat als er nou echt iets mis is? Marijke is natuurlijk zo een of ander goor hok ingetrokken.

Dan hoor ik weer stemmen op mijn oortje. We zijn nu dichtbij. Er wordt druk gepraat. In het Chinees en het Maleis. Dit klinkt niet goed. Het geluid wordt steeds helderder. Nog een straathoek, en dan... als kinderen van het licht staan we opeens tegenover elkaar. Marijke staat bij een paar Chinese straatverkopers.

De louche gids is weg. Hij is weggejaagd door de straatverkopers. Die zagen hoe Marijke werd meegetroond en herkenden de man als een gevaarlijke oplichter. Eentje die inderdaad toeristen meelokt en ze dan ergens in een achterafsteegje berooft. De Chinezen in het gevaarlijke Chinatown ontpopten zich dus als redders van de weerloze toerist in gevaar. Zo kan het ook.

We hebben jammer genoeg niets van dit alles op beeld vastgelegd. Marijkes verborgen camera bleek halverwege het avontuur te zijn gestopt. Daarom moet het nu blijven bij deze schriftelijke vaststelling: Chinatown in Kuala Lumpur is relatief veilig. Maar loop niet met zomaar iemand mee, als die aanbiedt je wel even de stad te laten zien.

We hebben nog een paar keer onopvallend gepost bij de straathoek waar Marijke werd aangesproken. Maar de foute gids liet zich niet meer zien. En zo kan het gebeuren dat een potentieel spannend onderwerp de uitzending niet haalt.

Stronteigenwijze taxichauffeurs

Buiten Chinatown zijn er nog diverse toeristische hotspots in de stad waar de toerist prooi is van oplichters. Om daar te komen, pak je de taxi. En de taxi's van Kuala Lumpur zijn weer een verhaal apart.

De chauffeurs zijn onder te verdelen in goudeerlijke en oplichters. Ze rijden allebei in dezelfde taxi's. Je ontdekt het verschil dan ook pas als je instapt. De eerlijke chauffeurs – sterk in de minderheid – zetten keurig de meter voor je aan en een ritje van Chinatown naar de Petronas Towers kost je dan ongeveer acht ringit. Je geeft er twee fooi. En voor tien ringit is iedereen blij.

De oplichters onder de taxichauffeurs kenmerken zich door een extreme afkeer van hun eigen taximeter. Ze hebben een hele waslijst aan smoezen paraat waarom de meter juist als jij instapt

niet aan kan: druk verkeer, een feestdag, avondtarief... noem maar op. Er moet daarom een prijs vooraf worden afgesproken. Meestal komt dat neer op vier a vijf keer het normale tarief. Deze truc wordt overigens alleen bij toeristen uitgehaald.

Het aardige van het keurige KL is dat de lokale overheid de toerist een goeie escape biedt. In elke taxi zit op het dashboard, verplicht, een rode sticker met daarop in duidelijke grote witte letters het nummer van de toeristenpolitie. Dit nummer kun je bellen 'als de chauffeur weigert zijn meter aan te zetten'. Staat er gewoon op! Terwijl de chauffeur ernaast op datzelfde moment dus volhardt in het tegendeel van zijn eigen stickertekst.

Nu is het zinloos om dat nummer te gaan bellen voordat de chauffeur gaat rijden. Hij mietert je gewoon zijn taxi weer uit. En ga dan maar eens een andere vinden die wel eerlijk is. Zeker bij toeristische trekpleisters spannen de oplichters samen en de eerlijke chauffeurs worden daar niet getolereerd. Ze verpesten immers de markt. Wat je wel kunt doen, maar dit vereist wel wat lef, is gewoon instappen, nauwelijks reageren op de illegale prijsafspraken en tijdens de rit opzichtig het nummer op het dashboard bellen. Dan is de man weg van zijn collega's en zal hij met een norse blik direct de meter aanzetten. Heb je bovendien de eerste helft van je rit gratis.

Toch moet me hier ook iets van het hart. Een chauffeur die bij ons de meter niet aan wilde zetten had geen goeie smoes paraat, maar verklaarde zijn weigering simpel: 'Als ik bij elke rit de meter aanzet, kan ik onmogelijk mijn vaste lasten betalen. Dan heb ik bijna geen inkomen. Jullie toeristen zijn onze enige hoop op wat extra geld.' Tsja, gedoseerd de toeristenpolitie bellen, zou ik zeggen.

Om te voorkomen dat je in een regelrechte oorlog om de centen van de toerist belandt, moet je bij de KL-tower scherp opletten welke taxi je neemt. De KL-tower is een soort Euromast, maar dan veel hoger, waar soms skydivers vanaf springen. Om

er te komen rij je met de taxi een afgeschermd terrein op. Onder aan de toren is een soort doorgang gemaakt waar taxi's keurig achter elkaar wachten op de toeristen die naar boven zijn geweest en weer wegwillen. In een vrij onopvallend loketje dien je als toerist eerst een – veel te duur – taxikaartje te kopen voor je ritje terug naar je hotel. Dit is een slimme samenzwering tussen de staat en de taxiwereld. Je betaalt vier of vijf keer het normale tarief en iedereen pikt een graantje mee.

Ik zag het loketje over het hoofd en stapte plompverloren in een aankomende taxi. Fout! Mijn net nieuwe chauffeur werd door de meneer van het loketje voor mijn ogen finaal in elkaar gemept. Onder de blauwe plekken en met schade aan zijn auto bracht hij me daarna alsnog naar mijn hotel. Ik vond het zo zielig dat ik hem twee keer het oplichterstarief heb betaald.

De Twin Towers

De hoofdattractie van de stad zijn de Petronas Towers, ook wel Twin Towers genoemd. Het zijn twee enorme wolkenkrabbers van de nationale oliemaatschappij, die halverwege met een loopbrug verbonden worden. Grappig om te zien is dat voor de entree naar de bovenste verdieping twee tarieven gelden: voor de lokale bevolking (goedkoop) en voor de toerist (duur). Dit is een heel normaal verschijnsel in Maleisië. Je zou dit voor de grap in Nederland eens moeten proberen, bij het Rijksmuseum of zo.

De Petronas Towers vormen de entree van het KLCC. Een extreem luxe winkelcentrum waar alle bekende dure merken vertegenwoordigd zijn. Hier zie je de toeristen en de Maleisiërs door elkaar voor dezelfde exorbitante prijzen hun Rolexen, Guccitassen en hun Pradaschoenen kopen. Gek eigenlijk.

De achterzijde van het complex bestaat uit een groot, mooi park. Het KLCC City Park genaamd. Hier, maar ook aan de zijkant en de voorkant van de torens, wordt de toerist letterlijk

belaagd door verkopers van het laatste type Samsung-telefoon. Ze hebben hem pas nieuw gekocht maar moeten hem wegens plotseling geldgebrek van de hand doen, is het verhaal. Je mag het ding, compleet met doos, voor vijfhonderd ringit hebben. Dat is ongeveer een kwart van de normale prijs.

Allemaal onzin. We hebben er uitgebreid onderzoek naar gedaan en dit is hoe het werkelijk zit.

De telefoons zijn kopieën uit China. De toestellen doen het redelijk, maar de batterijduur is zeer beperkt en nog veel belangrijker: de wifi werkt amper of niet. Aan de toerist worden ze na afdingen dus voor vijfhonderd ringit verkocht. De verkopers bij de Twin Towers vangen vijftig ringit per verkocht toestel van de grote baas. De lokale bevolking (inclusief de politie!) gebruikt ze massaal, en koopt ze voor nog geen honderd ringit. Ze worden verspreid bij enkele officieel ogende Samsung Dealers in winkelcentrum Kota Raya, inderdaad... naast Chinatown.

Er is trouwens nog iets geks met die telefoons, waar ik niet helemaal uit ben. De toestellen zien er verraderlijk knap gemaakt uit. Werkend touch screen, apps die het doen, hoge resolutie foto's, en als je de achterkant openwipt zie je op de batterij een officiële MADE BY SAMSUNG KOREA-sticker.

We hebben daarom een nepper meegenomen naar een officiële dealer van Samsung in het KLCC-Centre om te vragen waaraan je kopieën herkent. De man keek nog geen halve seconde naar ons exemplaar en zag het al: 'Die van u is vals. Hij heeft een door Samsung niet gebruikte kleurcombinatie van de voor- en de achterkant.'

Ik deed een stap achteruit.

Je bent een heel knappe kopieer-Chinees. Het lukt je om binnen een week of twee het uiterst ingewikkelde mechaniek van de allernieuwste hightechsmartphone volkomen te doorgronden. Je richt vervolgens in ijlt tempo een illegale fabriek in, ergens ver weg van de bewoonde wereld – in een spelonk bijvoor-

beeld. Je werft een paar duizend arbeiders. Niet zomaar arbeiders, maar slimme techneuten die niet te beroerd zijn om illegaal werk te verrichten en bovendien zweren dat ze nergens hun mond over open zullen doen. Dan boor je al je illegale contacten in de bovenwereld aan en fiks je in een mum van tijd een compleet netwerk van distributeurs en platte douaniers, waarmee je binnen een maand half Zuidoost-Azië overspoelt met je secuur nagemaakte telefoons. En dan, dán pas dus, blijkt dat je de kléúr van het achterkantje verkeerd hebt. Hoe hard word je daarmee uitgelachen in de kroeg?

Sodom en Gomorra

Maleisië is een tamelijk streng islamitisch land. Buiten de stad merk je daar wel wat van, maar in KL is het op sommige plekken gewoon Sodom en Gomorra wat de klok slaat. De cd-winkeltjes verkopen porno achter de toonbank. ‘We kopen de politie om en daarom worden we met rust gelaten,’ verzekert een verkoper me met een brede grijs op zijn gezicht. Elke masseuse in Petalingstreet begint na één minuut over een *happy ending* en sjofele kereltjes polsen in vrijwel elk toeristisch gebied na acht uur ’s avonds op straat de alleengaande mannelijke toerist of hij behoefte heeft aan een hoer in z’n hotelkamer. ‘Indiaas, Russisch, Chinees, zeg maar welk ras u prefereert meneer.’

Maar de *pubstreets* van Kuala Lumpur slaan alles. Daar is ook nog het allerlaatste restje islam overboord gekieperd.

De bekendste en drukste, en ook de gezelligste, uitgaansstraat van KL is Changkat Bukit Bintang. Hier vind je talloze restaurantjes en bars met veel muziek, veel drank, jolige toeristen en uiteraard veel mensen die daarvan stiekem een graantje proberen mee te pikken.

Nepmonniken schuifelen in oranje pij onderdanig langs de tafeltjes. Nep, want een boeddhistische monnik (dat zijn het

zogenaamd) mag niet om geld bedelen. En al helemaal niet 's avonds. Mij is door een lokale kenner terzake verzekerd dat echte monniken alleen voor twaalf uur 's middags om een aalmoes in de vorm van voedsel mogen vragen. Zo niet de nepmonniken van Bukit Bintang dus.

Ook komt er geregeld een alleraardigst Filipijns meisje aan je tafel staan. Of je wat over hebt voor het weeshuis waar ze werkt. Er is pas nog een overstroming geweest. Of een aardbeving. Ze laat een document zien, waaruit moet blijken dat alles *legit* is. Niets geven is ook hier het devies. Het weeshuis bestaat niet. Hier zitten Filipijnse bendes achter. Ze doen het ook in omliggende landen, inspelen op het gemoed van de wat aangeschoten toerist. Een ober heeft het me allemaal haarfijn uitgelegd.

Dit is allemaal echter nog peanuts bij wat je kan overkomen aan de Jalan P Ramlee, een kwartiertje rijden verderop. Daar staat namelijk de Beach Club. Een tent die, anders dan de naam doet vermoeden, midden in de stad staat. In deze Beach Club ben ik zonder dat ik het op dat moment doorhad gedrogeerd.

Van de buitenkant lijkt het een vrij normale bar. Leuk, met een rieten dak, op palen. Helemaal 'strand' dus. Binnen is het er elke avond volle bak, maar na een minuut of twee valt het je op. Al die dames die zoveel plezier maken, zijn zonder uitzondering prostituees. En al die mannen die zich dat laten welgevallen zijn westerlingen. Piloten, expats, noem maar op. De Beach Club is een bordeel dus, zonder dat het op de gevel staat.

Ik stap er alleen naar binnen. Joep en Marijke kiezen positie op het kleine terras van een bistrootje ernaast. Dit klinkt nu misschien al heel zwaar, maar dat is het op dat moment (nog) niet. We zijn deze avond gewoon aan het 'vissen': een beetje rondlopen en kijken wat we kunnen vangen. Niet echt gewapend met een goed uitgestippeld plan. We hebben de meeste scams die we eerder op internetfora vonden wel meegemaakt en kijken nu of er nog iets extra's te halen valt.

Er staat een leeg tafeltje aan de kant waar mijn collega's zitten te doen of ze me niet kennen, daar ga ik zitten. Vanuit m'n ooghoek zie ik dat Marijke haar tascamera in mijn richting heeft opgesteld en ook dat Joep zijn consumentencameraatje zo nonchalant mogelijk op een suikerklontje positioneert zodat mijn tafel goed in beeld is.

Binnen dertig seconden zitten er twee dames naast me. Ze stellen zich eerst netjes voor en vragen meteen daarop of ze me mogen pijpen. Dat wil ik niet. Ik wil gewoon een biertje drinken. Dat mag ook.

In dergelijke situaties moet je altijd maar zien wat er gebeurt. Ik probeer het vandaag op de menselijke toer te gooien. Ik vraag aan de dame die het best Engels spreekt (dus die het duidelijkst *blowjob* kon zeggen in dit geval) of ze kinderen heeft. Die heeft ze inderdaad. Weten die wat ze doet dan? Ze wil het er niet over hebben. Iedere poging van mij om iets te ontdekken achter deze vrouw strandt in een wedervraag met seksuele bijbedoelingen. Ze wil mee naar mijn hotel en me daar verwennen. En o ja, dat biertje dat ze net voor me haalde moet ik nu wel even achterover klokken. Voor we lol gaan maken. Ik drink het biertje op en taai af. Dit heeft weinig zin zo.

Bij de uitgang van de Beach Club blijkt dat het plaatselijke taxigilde goed op de hoogte is van wat zich binnen afspeelt. Een haag van chauffeurs belaaft elke mannelijke bezoeker die vertrekt met de vraag of ze condooms en Viagra willen kopen. De dame die ik net denk te hebben afgeschud, staat buiten plots weer naast me. Of ik niet toch alsjeblijft met haar mee wil. Ze gaat me enorm verwennen, zegt ze. Snel spring ik in een langsrijdende taxi. Ik voel een lichte duizeling.

De chauffeur zag me naar buiten komen en zag ook dat de dame aan me trok. Hij kijkt me bezorgd aan: 'Oppassen hier, meneer. Het is niet veilig op deze plek. De dames stoppen iets

in uw drankje en dan lokken ze u mee naar een hotel. Daar gaat u *out* en wordt u beroofd.' Als ik een kwartier later in het hotel ben, heeft de lichte duizeling plaatsgemaakt voor een bad trip. Ik ben compleet van het pad. Ik moet naar bed. Nu. Pas twaalf uur later word ik met een houten kop wakker.

Samen met Joep en Marijke bekijk ik de beelden van de camera's. Het loeder heeft me gedrogeerd.

Maleisië is acht keer zo groot als Nederland. Er wonen dertig miljoen mensen. De nationale munt is de ringgit. Een ringgit is ongeveer 25 eurocent waard. In de hoofdstad Kuala Lumpur wonen bijna twee miljoen mensen.

Hotspots voor oplichters

Hele stad

Taxioplichting.

Petronas Towers

Illegale telefoonverkopers, waarzeggers, leden van de beruchte blackjack-bende. (Zie voor deze laatste groep de hoofdstukken over Phnom Penh, Ho Chi Minh Stad en Manilla.)

Chinatown

Massagesalons die dienen als façade voor bordelen.
Nepgidsen die toeristen willen beroven.

Omgeving Jalan P Ramlee

Drogeertrucs.

Omgeving Bukit Bintang

Nepmonniken, nepcollectanten, gehandicapten die in opdracht bedelen en hun inkomsten aan het einde van de dag moeten afstaan aan de baas.

Eveneens van Kees van der Spek:
Achter de schermen bij Peter R. de Vries

Eerste druk mei 2016
Tweede druk juni 2016

Copyright © 2016 Kees van der Spek
Copyright © 2016 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Omslagontwerp Marry van Baar

Foto's omslag en binnenwerk © Kees van der Spek

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN 978 90 261 4046 4

ISBN e-book 978 90 261 4047 1

NUR 339

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.